Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000517

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Войницька Олена Михайлівна
2. Olena M. Voinytska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7479-8874

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 01-03-2024

Спеціальність за освітою: Медико-профілактична справа

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): СВР 50_4775

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.37.15, 34.41, 34.41.35

Тема дисертації:

1. Індивідуальна анатомічна мінливість тім'яних кісток склепіння черепа людини зрілого віку
2. Individual anatomical variability of the parietal bones of the cranial vault of an adult human

Реферат:

1. Дисертаційна робота надає теоретичне обґрунтування та нове рішення актуального наукового завдання щодо вивчення індивідуальної анатомічної мінливості тім’яних кісток та їх ролі у загальній конструкції склепіння черепа. Проведені дослідження виконані на 130 препаратах кісткових структур голови дорослих людей із зібраної колекції кафедри анатомії людини Харківського національного медичного університету, в кількості 82 кісткових препаратів, включаючи ізольовані тім’яні кістки, а також 48 томограм, отриманих при обстеженні пацієнтів. В основу встановлення краніотипу покладено основний принцип – обчислення черепного індексу, який дозволяє класифікувати анатомічні об’єкти за формами будови голови. Для виявлення існуючих особливостей будови та форми тім’яних кісток було отримано такі краніометричні покажчики: довжина та ширина тім’яних горбів, тім’яна хорда та дуга, розраховували індекс кривизни тім’яної кістки. Проводились виміри кутових розмірів тім’яних кісток, площі, товщини кісткової стінки та її структурних елементів. Отримані дані проаналізовано для людей зрілого віку різного гендеру та трьох встановлених краніотипів. У результаті проведеного дослідження встановлено, що довжина тім’яних кісток

поступово збільшується від людей з брахіцефальною формою голови та черепа з досягненням максимальних значень у людей з доліхоцефальною формою. Ширина тім'яних кісток характеризується найбільшими значеннями у брахіцефалів; у мезоцефалів усереднені значення, у доліхоцефалів зменшення параметрів. Тім'яні кістки мають дві крайні форми індивідуальної анатомічної мінливості: розширено-розгорнута у людей з брахіморфною конфігурацією голови та черепа; подовжено-звужена – у людей із доліхоморфною конфігурацією, між ними зустрічаються багаточисельні усереднені форми, відмічені у людей з мезоморфним походженням. Для людини зрілого віку з брахікранічним типом будови голови характерна значна вираженість кривизни тім'яних кісток при коливанні індексу кривизни за рахунок збільшення широтних розмірів усіх відділів склепіння черепа. У людей з мезо- і доліхокранічним типом будови голови, відмічається зменшення кривизни та з'являється її згладженість на всю площу тім'яних кісток. Загальна товщина тім'яної кістки має чітко виражену залежність від встановленого краніотипу. Так, максимальні значення цього параметру спостерігаються у брахікранів, середні – у мезокранів, мінімальні – у доліхокранів, при цьому, у чоловіків середні покажчики загальної товщини тім'яної кістки, товщини зовнішньої та внутрішньої пластинки, товщини диплоїчної речовини на 0,2-0,3 мм більше ніж у жінок. Встановлено краніотопографічні співвідношення швів та країв тім'яних кісток у залежності від крайніх типів будови черепа: прі брахікранії найбільші значення мають вінцевий та лусковий шви, при мезокранії відмічаються усереднені показники усіх вивчених швів, при доліхокранії наявне збільшення сагітального шва верхнього краю та ламбдоподібного шва, заднього краю тім'яних кісток, що підтверджено статистичними даними. Виявлення макроскопічних особливостей форми, розмірів і взаємовідношення відділів, країв і поверхонь тім'яних кісток дозволяють виробляти більш щадні оперативні прийоми, хірургічні доступи до тім'яних і потиличних часток головного мозку. При цьому відкриває нові технічні можливості по краніопластичним операціям, виготовленню кісткових алотрансплантатів, їх комп'ютерно-графічному моделюванню і багато чому іншому.

2. The conducted studies were performed on 130 preparations of bone structures of the head of adults from the collected collection of the Department of Human Anatomy of the Kharkiv National Medical University, in the amount of 82 bone preparations, including isolated parietal bones, as well as 48 tomograms obtained during the examination of patients. The basis of establishing a craniotype is the basic principle - the calculation of the cranial index, which allows classifying anatomical objects according to the shape of the head structure. To reveal the existing features of the structure and shape of the parietal bones, the following craniometric indicators were obtained: the length and width of the parietal humps, the parietal chord and the arc, and the curvature index of the parietal bone was calculated. Measurements were made of the angular dimensions of the parietal bones, the area, the thickness of the bone wall and its structural elements. The obtained data were analyzed for mature people of different genders and three established craniotypes. As a result of the research, it was established that the length of the parietal bones gradually increases in people with a brachycephalic head and skull shape; to people with mesocephali form; with reaching maximum values in people with dolichocephalic form. The width of the parietal bones is characterized by the largest values in brachycephals; mesocephals have averaged values; in dolichocephals a decrease in parameters. The parietal bones have two extreme forms of individual anatomical variability: expanded in people with a brachymorphic configuration of the head and skull; elongated-narrowed – in people with a dolichomorphic configuration, between them there are numerous averaged forms noted in people with mesomorphic origin. A mature person with a brachycranic type of head structure is characterized by a significant degree of curvature of the parietal bones when the curvature index varies from, due to an increase in the latitudinal dimensions of all sections of the cranial vault. In people with meso- and dolichocranial type of head structure, a reduction in curvature is noted and its smoothing appears over the entire area of the parietal bones. The total thickness of the parietal bone is clearly dependent on the established craniotype. The maximum values of this parameter are observed in brachycranial, medium - in mesocranial, minimum - in dolichocranial, at the same time, in men, the average indicators of the total thickness of the parietal bone, the thickness of the outer and inner plate, the thickness of the diploic substance are 0.2-0.3 mm more than in women. The craniotopographic ratios of the sutures and margins of the parietal bones were established depending on the extreme types of the structure of the skull: in brachycranial, the coronal and squamous sutures have the greatest values, in mesocranial the average

values of all studied sutures are noted, in dolichocranial there is an increase in the sagittal suture of the upper edge and the lambdoid suture, posterior edges of the parietal bones, which is confirmed by statistical data.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Voinytska, O. M., Vovk, O. Yu., Chekanova I.V. Characteristics of the structure and shape of the parietal bones of the human skull with regard to gender and craniotype. Reports of Morphology. 2023. Vol. 29(4), Pages 27-34.
- 2. Войницька О.М. Краніометрична характеристика тім'яних кісток склепіння черепа людини з урахуванням статі та краніотипу. Клінічна анатомія та оперативна хірургія. 2023. Том 22, № 3(83). С. 15-21.
- 3. Войницька О.М., Вовк О.Ю., Чеканова І.В. Варіабельність довжини швів тім'яних кісток склепіння черепа людини з урахуванням статі та краніотипу. Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). 2023. №15(33). С. 1041-1052.
- 4. Войницька О. М., Вовк О.Ю. Індивідуальна анатомічна мінливість товщини тім'яних кісток склепіння черепа людини зрілого віку. Вісник проблем біології і медицини. 2023 . Вип. 4(171). С. 322-330.
- 5. Войницька О.М., Вовк О.Ю., Чеканова І.В. Індивідуальна анатомічна мінливість кутових параметрів тім'яних кісток склепіння черепа людини зрілого віку. Вісник вінницького національного медичного університету. Науковий журнал №4 (том 27) 2023. С. 558-562.
- 6. Чеканова І.В., Вовк О.Ю., Онашко Ю.М., Войницька О.М., Сосонна Л.О. Вимірювальний циркуль. Пат. № 141522, UA, МПК. A61B 5/103. № u201910507; заявл. 21.10.2019; опубл. 10.04.2020.
- 7. Войницька О.М., Вовк О.Ю., Чеканова І.В. Краніометрична характеристика крайових показників тім'яних кісток з урахуванням статі та краніотипу. Пріоритетні шляхи розвитку науки і освіти: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції: м. Львів, 29-30 листопада 2023 року. Львів: Львівський науковий форум, 2023. С. 42-43.
- 8. Войницька О.М., Вовк О.Ю., Чеканова І.В. Статистична характеристика лінійних параметрів борозни верхньої стрілової пазухи черепа людини. Science 2023: Research and innovation. Матеріали LVVI Міжнародної інтернет-конференції: м. Філадельфія, США, 1-2 грудня 2023 року. Primedia E-launch LLC, USA, Philadelphia. 2023. Pp. 35-36.
- 9. Войницька О.М., Вовк О.Ю., Чеканова І.В. Індивідуальна анатомічна мінливість площі тім'яних кісток склепіння черепа людини зрілого віку. Modern problems of science, education and society. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua". Kyiv, Ukraine. 2023. Pp. 181-183.
- 10. Войницька О.М., Вовк О.Ю., Чеканова І.В. Особливості локалізації та форми борозни верхньої стрілової пазухи черепа людини з урахуванням статі та краніотипу. Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття: матеріали VI Міжнародної наукової конференції, м. Черкаси, 8 грудня, 2023 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2023. С.390

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

1. Чеканова І.В., Вовк О.Ю., Онашко Ю.М., Войницька О.М., Сосонна Л.О. Вимірювальний циркуль. Пат. № 141522, UA, МПК. A61B 5/103. № u201910507; заявл. 21.10.2019; опубл. 10.04.2020.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U000954

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вовк Олег Юрійович

2. Oleh Y. Vovk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9788-3000

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дмітрієв Микола Олександрович

2. Mykola O. Dmitriiev

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6211-4164

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слободян Олександр Миколайович

2. Oleksandr M. Slobodian

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4402-8457

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кошарний Володимир Віталійович

2. Volodymyr V. Kosharnyi

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7815-3950

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боягіна Ольга Дмитрівна

2. Olha D. Boiahina

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2302-0584

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Степаненко Олександр Юрійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Степаненко Олександр Юрійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Степаненко Алла Олександрівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна